

Місто в Колодязі

Льов Ян

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Владислава Юй (Кичик)

© Видавництво «Лобстер». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Розділ 1. ЛИЦАР У КОЛОДЯЗІ

Джан Лян ніколи не вважав, що бути лицарем — це тяжка робота. Багато хто жаліється, що клієнти надто прискіпливі: трохи пошкоджене пакування — скарга, запізнився на кілька хвилин — скарга, поведився зневажливо під час доставки — знову скарга... Але врешті-решт усе залежить від вашого ставлення. Якщо сприймаєш оцінку клієнта як перлину, яку треба постійно носити на долоні, ти готовий до того, що рано чи пізно ця перлина випаде з рук на землю й забрудниться в багнюці. Джан Лян ніколи не зважав на те, які відгуки має — хороші чи ні, — та й узагалі не переймався подібними речами. До того ж він, на відміну від інших, не вбачав у своїй роботі нудної, монотонної фізичної рутини. Йому подобалося неофіційне звання лицаря, адже в цьому була своя романтика. Щоразу перед виїздом Джан Лян наче готував обладунок, надягаючи форму, шолом і сідаючи верхи на електричного триколісного бойового коня. Він мчав між велетенськими спорудами, що височіли, мов мечі, устромлені в землю. Кожна доставка видавалася йому пригодою. Пакунок, який він віз, був наче імператорський орден, що символізував честь самого Джан Ляна. Хоч коробки й різнилися вагою та розміром, однак кожна була важлива для свого отримувача. Часто він уявляв, як одержувачі нервово чекають на посилки, ніби стривожені афіняни на звістку про завершення греко-перських воєн. У своїй уяві він поставав воїном-афінянином, який мчить, повертаючись із далекої дороги, а мініатюрний сквер у житловому кварталі був його Афінською агорою. Там він спішувався, заходив у знайомі висотки та передавав пересічним мешканцям свою «звістку про перемогу» — таємничу річ, на яку так чекали.

— Доставка! — він кілька разів або стукав у двері, або натискав гудзик дзвінка.

— Дякую, — байдуже відгукувались люди, забираючи з прочинених дверей пакунок. У голосах, що лунали за стінами усередині квартири, майже неможливо було відчутти емоцій. Перед незнайомцями не слід давати волю почуттям, адже це може наразити тебе на небезпеку. У просвіток прочинених дверей простягалася рука — то зі світлою шкірою й золотим браслетом на зап'ясті, то вкрита зморшками й темними плямами на сухій шкірі, то дужа й з напруженими жилами на передпліччі. За кожними дверима — окрема особистість, і Джан Лян часто не міг стримати бажання дізнатися, яка історія схована за тією чи іншою рукою. Це було ще однією перевагою, яка допомагала йому боротися з утомою та одноманітністю. Деякі з таких історій були прозорі, мов гірські струмки: варто лише кинути погляд — і все ставало зрозумілим. А інші — темні, мов порослі стави: навіть якщо розсунути ряску, перед очима зяйтиме лише бездонна, непроглядна зелень.

Квартира на сьомому поверсі в найдальшому закутку п'ятого корпусу житлового комплексу «Тяньхай Хваюань» стала для Джан Ляна новим «ставом» — і, без сумніву, найглибшим з-поміж тих, що йому траплялися.

Він жодного разу не бачив мешканців цієї квартири й ніколи не чув їхніх голосів. Зазвичай просто клав посилку біля дверей, стукав кілька разів і чекав, поки її заберуть. Такою була усталена процедура, якщо нікого не було вдома. Нині багато хто постійно зайнятий на роботі й рідко буває вдома навіть у вихідні. А дехто має соціальну тривожність і уникає будь-якої взаємодії з незнайомцями, тому не відчиняє дверей, коли чує стукіт. Подібні речі не викликали в Джан Ляна подиву, і раніше він не звертав на цю квартиру особливої уваги. Однак минулого тижня, як завжди, поклавши пакунок біля дверей, зненацька почув зсередини квартири тихе, ледь уловлюване стогнання. Він приклав руку до дверей, але не постукав одразу — натомість завмер у чеканні. Стогнали уривчасто,

іноді було чути чийсь кроки і приглушену лайку. Сварили навмисно стишеним голосом, тож Джан Лян не розібрав жодного слова. Він вагався, а потім ще раз постукав. Наче хтось натиснув кнопку «пауза» — звуки раптово обірвалися. Стогнання, кроки, лайка — загалом усе зникло без сліду.

Він ще постояв хвилину чекаючи. Але ніхто не відчинив. Здавалося, що почуте було лише маривом. Можливо, все це якась химера, що з'являлася лише тоді, коли поруч не було людей, і щойно лунав стукіт у двері — розвіювалася, мов дим.

Переконавшись, що ніхто не збирається відчиняти, він, як завжди, залишив сірий кубічний пакунок біля дверей. Відійшов на кілька кроків, окинув поглядом, а потім знову підійшов і трохи посунув його: одна грань мала стояти паралельно до стіни, а уявне продовження діагоналі — тягнутися крізь кут приміщення. Лише вирівнявши всі кути, Джан Лян підвівся й пішов.

— Не спиться? — дружина обережно повернулася до нього в ліжку і, натягнувши ковдру, обійняла Джан Ляна. Він заплющив очі й удав, ніби перебуває на помежів'ї дрімоти і сну. Дружина завжди засинала швидко, але спала неспокійно: варто йому було трохи повернутися в ліжку, як вона прокидалась. Він пробурмотів кілька незрозумілих слів. Невдовзі дружина заснула. Він ледь-ледь розплющив очі й поглянув крізь щілину між фіранками на поодинокі вогники нічного міста.

Він досі думав про ту квартиру, куди сьогодні доставляв посилку. Люди ж були вдома — чому тоді ніхто не відчинив? Стогін, що лунав звідти, був пронизаний болем — але що це означало? Та приглушена лайка, хоч і звучала невиразно, була радше подібна до наказу мовчати. Що ж насправді відбувалося в тому помешканні? Він намагався зі шматочків, із тонких натяків скласти якусь осмислену картину. Хтось там страждав... Можливо, це хвороба? Його уява намалювала постать знеможеного,

вимученого фізичним болем літнього чоловіка в ліжку. Поруч стоїть жінка середніх років — той голос, що наказував мовчати, був схожий на жіночий. Це могла бути донька. Або невістка. Словом, хтось молодший. Так виникла історія про байдужу родичку, яка знущається зі старенького. І хоч ця версія була логічно вибудована, вона однак не задовольняла Джан Ляна. Він відчував у тій лайці щось глибше, проте ніяк не міг уловити, що саме.

Джан Лян сам не помітив, як устав із ліжка, накинув на плечі нічний халат і вийшов на маленький балкон. Звів очі вгору: небо було безмісячне, з'яв лише величезний круглий отвір, у темряві якого мерехтіли поодинокі зорі. Від отвору тягнулися вниз нерівні стіни велетенського Колодязя, а Джан Лян стояв на самісінькому дні — на глибині кількох тисяч метрів — серед святкової метушні й блиску міського життя.

Ніч була прохолодна. Він схрестив руки на грудях і дихав уривчасто, втягуючи темне, просякнуте ледь уловлюваною таємничістю повітря.

— Що в тебе на думці? — напівсонна дружина з ледь розплющеними очима прочинила двері на балкон.

— Та нічого серйозного, просто якось тужно, — видихнув він протяжно. — Ти йди назад, надворі холодно.

Дружина завжди мала слабке здоров'я: трохи змерзши, вона одразу починала хворіти, до того ж видужувала вкрай повільно. Лікарі сказали, що серйозних проблем немає, просто організм ослаблений і потребує спокою. Раніше вона працювала в банку, але минулого року звільнилася й тепер здебільшого сиділа вдома, час від часу виконуючи дрібні онлайн-замовлення, щоб не нудьгувати.

— Ти сьогодні не відповідав на мої повідомлення, — вона сперлася на одвірок, але заходити назад у кімнату не поспішала.

— Я не одразу їх побачив. Коли ти писала, я саме був у дорозі і не чув сповіщень.

— Але ж ти так і не відповів.

— Я весь час переїздив з місця на місце, ніде не зупинявся надовго. — Джан Лян добре знав зміст тих повідомлень: дружина зазвичай писала щось на кшталт «Ти де?». Не те щоб вона мала якусь вагому причину — просто хотіла знати, де він. Йому подібні питання видавалися безглуздими, навіть наївними, як стара китайська байка про чоловіка, який вирізав мітку на човні й потім, орієнтуючись за нею, намагався дістати меч, що впав у воду. Вона часто надсилала такі повідомлення. Дружина, мабуть, просто нудьгувала вдома: довгі години на самоті давалися взнаки — і тиша, як то буває, провокувала на дивні думки.

Жінка явно не зраділа такій відповіді. Не розтуливши губ, вона рішуче розчахнула двері й пішла до спальні. Темрява всередині розчинених навстіж дверей нагадувала чорну прірву, що простягалася перед Джан Ляном.

Наступного дня серед одержувачів посилок мешканців п'ятого корпусу «Тяньхай Хваюань» не було, тож Джан Лян не мав нагоди перевірити, чи щось змінилося. Пройжджаючи повз будівлю житлового комплексу, він підвів голову й глянув на вікна квартири на сьомому поверсі. Вони були щільно зачинені, а штори ретельно запнуті. Він зітхнув — і поїхав далі.

Два дні поспіль жодних пакунків у той район не надходило. І тільки на третій день з'явилася нова посилка — саме для мешканців квартири на сьомому поверсі п'ятого корпусу. Зайшовши в ліфт із пакунком у руках, він і сам не стямився, як відчув легке хвилювання. «Чому ж мені так неспокійно?» Джан Лян спробував розібратися, але пояснення так і не знайшов. На сьомому поверсі він вийшов із ліфта, відчинив протипожежні двері, повернув ліворуч і попрямував у кінець коридору. Опинившись перед дверима квартири, він на декілька секунд завмер. Усередині панувала тиша — не було чути ані стогонів, ані лайки, як минулого разу. Подумки

він повернувся в той день і знов відчув себе мов у дивному сні. Дзвінка Джан Лян не знайшов — отже, мав стукати. Він тричі самими лише пальцями постукав у двері — не надто голосно й не надто тихо, саме так, щоб мешканці квартири почули, якщо, звичайно, хтось не був у навушниках.

Кілька секунд — і жодної відповіді. Усе нерухоме й мовчазне.

За стандартною процедурою він мав покласти пакунок біля дверей. Тільки-но Джан Лян нахилився поставити картонну коробку, як помітив на підлозі квадратний слід у шарі пилу. Безсумнівно, попередня посылка довго пролежала на цьому самому місці. Він намагався пригадати, чи помічав минулого разу такий слід, — але так і не зміг. Новий пакунок заповнив квадрат без пилу. Джан Лян ніби вставив останню шестерню в систему механічного приводу — усе пасувало ідеально, без жодного люфту, з математичною точністю. Йому навіть здалося, що у вухах загуло, мовби машина нарешті запустилася.

Коли він підвівся, навколо знову все стало звично тихе і спокійне.

Після завершення доставок Джан Лян іноді навідувався до чайної під назвою ZENO. Невеликий вхід у їдальню був майже такий самий непримітний, як у звичайного мінімаркету. Та варто було ступити всередину — і простір раптом збільшувався, у несподіваному обширі вигиналася барна стійка з десятком лаконічно оформлених столиків довкола. Він зайняв вільне місце біля вікна, замовив лимонад і поринув у споглядання вулиці, щоб очистити розум, заспокоїти душу... Джан Лян не міг пригадати, де саме прочитав це — найімовірніше, у рекламному акаунті якоїсь із соцмереж, — однак фраза справді допомагала. Принаймні йому. У короткі миті перепочинку після роботи дозволити собі ні про що не думати — справжня насолода.

Заклад був розташований на околицях Західного району, на місці з чудовим краєвидом: дві річки, що перетинали місто, стікалися до купи. Мовчазні потоки води струмували без упину — спочатку нарізно, потім зливаючись на якусь мить і знову розходячись, щоб байдуже продовжити кожен свій шлях. Місто було розділене цими майже прямовисними річками на чотири райони — Східний, Західний, Північний і Південний. На карті воно мало вигляд ідеально розрізаного святкового торта. Джан Лян ніколи не перетинав меж Західного району, переважно тому, що вважав це занадто клопітким. Спочатку потрібно подати заявку до міської адміністрації, потім — узяти участь у жеребкуванні, і, подекували, шансів виграти було вкрай мало. У вільні хвилини він із цікавістю вдивлявся у вуличні пейзажі Східного та Північного районів, хоча з вигляду ті нічим особливо не відрізнялися від Західного.

У глибині закладу, в закутку, наполовину прикриті тканиною, полискували вузькі металеві сходи до підвалу — там була розташована зала для азартних ігор. Час від часу в чайну заходили люди, які з усмішкою на обличчях простували до завіси і, прослизаючи крізь неї, за мить зникали, наче їх поглинала темрява. Він якось теж спустився туди, але не грав. Джан Ляна подібні ігри не цікавили, до того ж повітря в залі здалося йому важким і спертим.

Зап'ястя знову завібрувало — цього разу не повідомлення, а відеодзвінок. Він із безнадією прийняв виклик. На гнучкому екрані, прикріпленому до зап'ястя, миттю з'явилося знайоме обличчя.

— Ти де зараз? — голос дружини був різкіший, ніж зазвичай.

— Що сталося? — він трохи випростався, ніби силувався виринути зі стану повного безпам'ятства, мов людина, що вирвалася з-під води, аби знову вдихнути повітря. У голосі дружини вчувалося ледь уловиме напруження.

— У мами знову напад.

— Як вона зараз? — запитав він миттю.

— Вона в районній лікарні. Коли ти будеш удома?

— Негайно їду.

Він підніс кухоль до рота й зробив ковток, після чого підвівся й розрахувався. Старенька мала проблеми з серцем — нічого критичного, але періодично в неї раптово прискорювалося серцебиття, з'являлися задишка й запаморочення. Це тривало вже багато років. Він широкими кроками вийшов із чайної. Біля виходу кондиціонер працював на повну потужність: крижане повітря вдарило просто в шию — й тіло здригнулося від раптового холоду. І саме цієї миті його захопило гостре відчуття дежавю — мовби він потрапив у жахіття, що повторювалося знову й знову. Здавалося, щось подібне вже траплялося: тільки-но він сідав у чайній перепочити — як лунав дзвінок від дружини з проханням негайно повертатися додому. Він напружено намагався пригадати. Деякі епізоди спали на пам'ять досить чітко. Якось прорвало водогін. Іншого разу вдома вимкнули електрику, тож Джан Лян мав терміново поповнити рахунок на електронній картці. А ще... Так, у голові зринув ще один напад у матері через проблеми з серцем. Були й інші випадки — він достоту певен, і хоч пригадати не міг, проте відчував: вони сталися нещодавно. Скидається на те, що в його пам'яті з'явилася прогалина — і уламки спогадів, поки він не усвідомлює цього, просочуються крізь якусь діру кудись у невідомість.

Якщо замислитися, подібні ситуації ставалися надто часто. Виводячи свій триколісний електроскутер з паркувального майданчика, він ішов і розмірковував над цим, і чим більше думав — тим дивніше все виглядало. Джан Лян добре знав, що дружина була схильна до гіперконтролю, але за стільки років уже звик і навчився сприймати його як частину звичного ритму життя. Ба

більше, це перетворилося на мовчазну угоду між ними, яка рідко ставала причиною суперечок. Та останнім часом щось ледь помітно — і це тривожило його — почало порушувати звичну гармонію їхнього спільного життя. Причини не були незвичайні чи незрозумілі — навпаки, сімейне життя було надто вже тихе й правильне. Мов потяг, що їде гірською місцевістю: жодних аварій, усе спокійно, навіть звичного гойдання та похитування немає — і саме це викликало підозри. Інколи Джан Ляну здавалося, що їхній потяг рухається по замкненому колу і якщо їхати так далі, то зрештою вони нікуди не приїдуть. Вочевидь, подібне відчуття тривоги знайоме багатьом чоловікам середнього віку. Психологи досліджували це явище й вигадали чимало термінів на його позначення: криза середнього віку, професійне вигорання тощо. Джан Лян навіть прочитав кілька наукових статей... І хай би як називали це внутрішнє почуття неспокою, воно нікуди не зникало. Складалося враження, ніби десь усередині розхитався підшипник — гвинт ослаб, і під час кожного оберту виникає тихий скрип. Це не заважало рухатися, але варто було лишень прислухатися, і ставало зрозуміло: як нічого не зробити, рано чи пізно щось таки ламається.

Він дістався лікарні, як майже стемніло. У ясні дні, коли на місто сходила ніч, у круглому отворі на небі часом можна побачити зорі. Але сьогодні не було видно нічого. Небосхил нагадував круглу темно-сіру завісу, і здавалося, що хтось навів гирло колодязя на позбавлений життя острівцець посеред космосу. У невеличкій двоповерховій лікарні панувала тиша: пацієнтів — обмаль. До таких закладів зазвичай приходили лише з легким головним болем чи застудою, а отримавши ліки, одразу йшли, майже ніхто не затримувався. Джан Лян зайшов у палату, де лежала його мати. Дружина сиділа поруч з нею і знуджено крутила в руках вазон із нарцисами, який зазвичай стояв на підвіконні. Мати лежала із

заплющеними очима — здавалося, вона спала. Побачивши, як Джан Лян відчинив двері, дружина показала жестом не шуміти, а потім вивела його в коридор. На її передпліччі він помітив білу марлеву пов'язку і тихо спитав, що сталося.

— Цього разу їй стало особливо зле, вона ледь трималася на ногах. А коли я виводила її з дому, вдарилася рукою об одвірок.

— Ти в порядку?

— Так, нічого страшного, тільки подряпина.

— А з мамою що?

— Лікар сказав, що нічого серйозного, просто треба більше відпочивати. Але останнім часом, щойно наближається час твого повернення з роботи, вона починає хвилюватися, постійно тебе згадує. Якщо ти трохи затримуєшся, вона місця собі не знаходить. Тож, якщо можеш, повертайся раніше.

Він мовчки кивнув.

— Знову був у тій ігровій?

— Ем... — він відвів погляд, нахиливши голову вбік. Відчуття дисгармонії наростало й набувало виразніших обрисів. Зрештою, коли батьки старіють, то чимдалі більше починають залежати від дітей — у цьому не було нічого дивного. А те, що він часто навідувався до чайної з ігровою залою, мати давно знала. Усе здавалося абсолютно нормальним, життя йшло своїм трибом: чітко, злагоджено, без жодних змін.

Він давно навчився відволікатися від монотонної роботи завдяки уяві — своєрідний «побічний ефект» життя кур'єра-лицаря. Можливо, ця звичка поступово й непомітно почала увиходити в його повсякдення? Він достоту не знав. Але, вірогідно, саме таке пояснення було найбільш логічне.

Відтоді Джан Лян свідомо став менше затримуватися на роботі. До ZENO не навідувався. Якщо випадало повертатися пізніше, коли замовлень було більше, він обов'язково попереджав дружину по

телефону, щоб удома не хвилювалися.

До тієї дивної квартири він ще кілька разів приносив посилки — зо п'ять-шість. У середньому одна надходила раз на три-чотири дні. Усі — у жорстких картонках, завбільшки з коробку для взуття. Але щось почало його тривожити: останні кілька разів ніхто не забирав пакунків. Не реагували у квартирі не лише на його стукіт, а й на коробки — вони так і стояли біля дверей. Накладені одна на одну, посилки поступово утворили мініатюрний хмарочос із картону. «Може, мешканці поїхали? — припускав він. — Або ж трапилося щось недобре? І що, власне, лежить усередині цих посилок?» Картонки були неважкі, й під час струшування було чути глухе постукування — отже, усередині, певно, лежало щось м'яке, на кшталт поролону чи губки. Він уважно вивчив інформацію з етикеток, наклеєних на коробках. Але жодна з наліпок не дала бодай якоїсь підказки.

Водночас одна деталь позбавляла його спокою: найперший пакунок знизу був дещо зміщений. Щоразу, коли Джан Лян клав нову коробку повёрх попередньої, він уважно перевіряв положення тієї картонки. На підлозі навколо неї залишався тонкий контур з пилу — нагадування про тривале нерухоме стояння. Але під час останньої доставки він помітив між шаром пилу і краєм коробки невеликий зсув. Очевидно, хтось посунув пакунок, нехай і ледь-ледь. Джан Лян присів і став удивлятися у підлогу, напружено розмірковуючи, що призвело до цього зміщення. Імовірних причин було багато, та жодна з них не була переконливою. Хтось випадково зачепив коробку, коли проходив повз? Сумнівно. Це ж самісінький кінець коридору, далі лише глуха стіна з вентиляційною решіткою. Теоретично, крім мешканців квартири, ніхто не мав тут ходити. Прибиральниця навідувалася раз на місяць, але останнім часом підлогу точно не мили. Може, миша або інша дрібна тварина?

Джан Лян похитав головою. Він ніколи не бачив у цьому елітному будинку жодної миші чи таргана. До того ж на сьомому поверсі ніхто не тримав хатніх тварин. І навіть якщо припустити, буцімто якась тварина таки штовхнула коробку, це не пояснює, чому лінія зсуву пакунка не симетрична слідам на підлозі: більша частина пилового контуру була стерта, а сама картонка зміщена лише на кілька міліметрів. Єдине логічне пояснення — хтось пересунув коробку, а потім акуратно повернув її майже на те саме місце.

...

Далі — у повній книжці «Місто в Колодязі».
nashaknyga.com.ua